

COMPORTAREA UNOR SOIURI DE TRANDAFIRI DIN GRĂDINA BOTANICĂ IAȘI

I. OSTACIU

Abstract

In order to better assess their field behaviour within the existing conditions of forest steppe, 89 rose tree varieties have been chosen after orientative observations from the 719 varieties of the Rosarium collection. According to our findings varieties proved to be very suitable for culture within similar pedological-climatic conditions.

Din imensa multitudine a soiurilor de trandafiri create în decursul celor 140 de ani de ameliorare științifică a genului *Rosa*, la care anual se adaugă altele noi, alegerea celor mai valoroase ridică dificultăți horticulorilor. Multe dintre acestea sunt de valoare nesatisfăcătoare chiar de la lansarea în cultură, iar altele prezintă capacitate slabă de adaptare în areale noi sau degene rează în timp, fiind necesară verificarea lor.

Dintre soiurile noi, unele au produs o adevarată revoluție la lansare [4], însă după 10—15 ani au intrat în declin, aşa cum este soiul Super Star, care a devenit foarte sensibil la făinare și la deshidratarea pedunculului floral. În țară, după anul 1950, au pătruns numeroase soiuri de trandafiri prin stațiunile experimentale horticole și pe alte căi [2, 7, 13].

Cercetări temeinice asupra sortimentului de trandafiri vechi și nou au fost făcute la Stațiunea experimentală horti-viticolă Cluj (7, 11), în restul țării asemenea cercetări au fost sporadice și cuprind un sortiment redus (1, 2, 7).

Pentru înființarea rozariului Grădinii botanice din Iași, în perioada 1970—1980 au fost colectionate și verificate 710 soiuri de trandafiri din toate grupurile horticole. Dispunind de acest material variat, am considerat utilă cercetarea comportării lor în condițiile de aici, tipice pentru Moldova de est. Alte studii similare pentru această zonă naturală nu există.

Extinderea trandafirului în toate spațiile verzi, oricind va fi de actualitate, deoarece prezintă avantaje decorative, economice și tehnice superioare plantelor floricole anuale și bienale, ca: tehnica de producere a materialului săditor relativ simplă și fără construcții speciale, costisitoare; realizarea plantațiilor decorative pe o durată de 8—12 ani, cu cheltuieli de înființare și întreținere, raportate la un sezon de vegetație, mai economice decât în cazul folosirii plantelor floricole anuale și bienale; durată lungă de înflorire, peste 100 de zile; diversitatea impresionantă a culorilor și parfumului florilor, capabile să satisfacă cele mai rafinate gusturi.

Condiții pedo-climatică

Solul este de tipul cernoziom decarbonatat, slab alcalin. Comparativ cu necesarul de hrană a trandafirilor, care este de trei ori mai mare decât a legumelor (5), solul este slab aprovisionat cu humus și azot total, fiind apreciat mijlociu de favorabil (tabelul 1).

TABELUL 1
Gradul de aprovizionare a solului cu elemente fertilizante

Specificare	pH	Humus %	NO ₃ mg./100 gr. sol	P ₂ O ₅ mg./100 gr. sol	K ₂ O mg./100 gr. sol
Probă sol de la 20—40 cm adinc.	7,4	3,6	0,155	15,2	32,0
Gradul de aprovizionare favorabil		scăzut	seazăt	bun	f. ridicat

Clima este de silvostepă cu temperatura medie anuală de 9,6°C și 517,8 mm precipitații. În anul agricol 1980/81, temperatura medie anuală a fost de 9,1°C, suma precipitațiilor de 795,2 mm și durata de strălucire a soarelui de 1 955,8 ore. Comparând elementele meteorologice ale anului 1980/81 cu normala (tabelul 2) și cerințele trandafirilor, reiese că perioada de repaus vegetativ a fost favorabilă pregătirii și iernării trandafirilor; primăvara rece și ploioasă a întîrziat înflorirea cu 10 zile; vara, cu excepția lunii iunie, a înregistrat valori termice sub normală, 53 zile de vară și 22 zile tropicale, iar precipitațiile au fost repartizate nefavorabil; toamna, călduroasă și umedă a favorizat prelungirea înfloririi.

Materialul folosit și metoda de lucru

După o prealabilă orientare asupra vigorii, longevității și comportării la boli a întregii colecții, pentru studiu au fost alese 89 soiuri mai valoroase din care 60 *Hibrizi Thea* și *Floribunda Grandiflora*, 20 *Floribunda* și *Hibrizi Polyantha* și 9 de *Polyantha*. Trandafirii urcători și de parc au fost exceptați.

La fiecare soi, observațiile s-au făcut pe 10 plante, în vîrstă de 4—5 ani. La plantare și întreținere s-au respectat toate verigile tehnologice normale. Nu s-au efectuat fertilizări. Combaterea bolilor și dăunătorilor s-a făcut cu produse pe bază de sulf și organofosforice pînă la 15 iulie, după care a fost întreruptă pentru verificarea comportării la boli.

Studiul a urmărit comportarea a 17 insușiri morfologice și horticole (tabelul 3), folosind metoda aprecierilor senzoriale și măsurătorilor pentru a înălțări cît mai mult subiectivismul. Comportarea la boli, insolație și căldură a fost urmărită doi ani (1980/81), pentru mai multă siguranță, iar celelalte numai un an (1981). Pentru aprecierea conformației bobocului, am introdus elementul „indicele formei“. Dinamica și intensitatea înfloritului sănt prezентate grafic în tabelul nr. 3. Rezultatele măsurătorilor și aprecierilor fiecarei insușiri au fost grupate în clase de calitate (tabelul 3). Fiecare soi, pentru totalul claselor de calitate acordate insușirilor, înregistrează 17 puncte. La aprecierea generală, diferențierea între soiuri s-a făcut după numărul de puncte obținut prin cumularea punctajului realizat la clasele I și a II-a, astfel:

TABELUL 2

Date privind elementele meteorologice normale și din anul agricol 1980/81

Luna	Temp. medie a aerului °C		Nr. zilelor de:	Precipitații m/m	Umid. relat. a aerului		Durata de strălucire a soarelui în h		Nr. de zile cu îngheț și frațiuni		
	1980 — 1981	nor- mala			1980 — 1981	nor- mala	1980 — 1981	nor- mala			
		vară 25 °C	tropi- cale 30 °C								
Octombrie	10,9	10,1	—	40,6	34,4	78	73,	157,1	142,2	1	
Noiembrie	2,5	4,1	—	73,0	34,6	86	78,6	63,1	70,7	17	
Decembrie	0,1	-0,8	—	54,4	28,9	84	82	42,5	64,1	20	
Ianuarie	-4,0	-3,6	—	35,5	28,9	87	81	56,0	71,5	—	
Februarie	-1,1	-1,9	—	145,0	27,4	80	79	73,8	70,1	—	
Martie	4,5	3,3	—	27,7	28,1	76	72	154,7	136,0	—	
Aprilie	7,1	10,1	—	52,7	40,3	75	62	159,3	182,5	—	
Mai	15,0	16,1	5	113,5	52,5	74	62	237,9	238,5	—	
Iunie	21,2	19,4	10	13	67,3	75,1	69	63	281,0	274,3	
Iulie	19,7	21,3	18	2	63,1	69,2	74	62	268,4	295,1	
August	19,8	20,6	14	7	17,4	57,6	69	63	265,6	289,2	
Septembrie	14,4	16,3	6	105,0	40,8	78	66	196,4	216,8	—	
Anual	9,1	9,6	53	22	795,2	517,8	77	70	1 955,8	2 051,0	38

- Soi „Excelent“, 16—17 puncte și rezistență la boli ;
- Soi „Foarte bun“, 13—15 puncte și rezistență la boli ;
- Soi „Bun“, 9—12 puncte, ușor sensibil la boli ;
- Soi „Mediocru“, 5—8 puncte ;
- Soi „Foarte slab“, sub 5 puncte.

Valoarea reală a unui soi se observă după primul val de înflorire. Pentru cultură se recomandă soiurile care cumulează 9—17 puncte, pentru clasele I și a II-a, similară cu cele care obțin 70—100 puncte în cazul bonitării cu note, după metoda germană. Menținerea în cultură a soiurilor care obțin punctaj inferior este justificată numai pentru colecții sau pentru lucrări de ameliorare.

Rezultate obținute

Comportarea în cîmp a celor 89 soiuri de trandafiri studiate se poate urmări în tabelul 3. Comportarea la ger nu este menționată în lucrare deoarece în perioada de observație nu s-au înregistrat temperaturi negative excesive și de lungă durată care să afecteze și baza tijei, protejată cu pămînt. Totuși, menționăm că în anii anterioari, după iernile cu temperaturi pozitive la suprafața solului de peste 10 zile, urmate de geruri mari, primăvara se întâlnau plante total degerate. Sensibilitate la aceste fenomene meteorologice negative au manifestat trandafirii *Hibisci Thea* și cei din subgrupa *Pernetiana*, cu flori galbene. Se pare că aceștia au perioada de repaus vegetativ obligat mai scurtă ca ceilalți, moștenire de la strămoșul comun *Rosa foetida* Herm., originară din Persia, după trecerea căreia chiar și cîteva zile călduroase din iarnă îi trezește la viață, pierzînd rezistența la ger.

În studiul comportării soiurilor am urmărit următoarele însușiri :

1. **Vigoarea** trandafirilor observații se prezintă astfel :

Hibrizi Thea și Floribunda Grandiflora viguroși, cu talia peste 130 cm sunt : Grand Mogul, Grand Prix, Versailles, Emeraude d'Or, Peace și Queen Elizabeth ; iar de vigoare slabă soiurile : Mary Maryweather, Caprice, Erotika, Feuerball, Handsome Red, etc.

Floribunda și *Hibrizi Polyantha* foarte viguroși, înalți peste 80 cm sunt : John S. Armstrong și Luchian, iar Sarabande este slab viguros. La soiurile acestor grupe este preferată talia de 60–80 cm.

Din grupul *Polyantha*, foarte viguros este Cocktail. Pentru acești trandafiri sunt de calitate soiurile cu talia scundă, sub 30 cm.

2. **Armătura cu spini** este importantă îndeosebi la trandafirii pentru flori tăiate, de seră sau de cîmp.

Hibrizi Thea cu spini foarte puțini sunt : Natalie Boettner, Sophia Loren, Chicago Peace, Rose Gaujard, Sutter's Gold și foarte spinosi Grand Prix, Super Star, Apogee.

3. **Frunzișul** de calitatea căruia depinde valoarea decorativă și rezistența la boli este calitativ superior la majoritatea soiurilor noi. Soiurile cu frunzișul pielos, lucios, verde intens, s-au dovedit mai rezistente la atacul de făinare.

4, 5, 6. **Bobocul** prin colorit, lungime, formă și dispunerea petalelor, hotărăște calitatea soiurilor pentru flori tăiate. Pentru definirea comensurabilă a conformatiei bobocului am introdus noțiunea de „indicele formei“, care se obține raportând înălțimea (H) la diametru (D), măsurat pe treimea inferioară înaintea desfacerii petalelor [$I_f = H/D$]. Indicele formei este un element constant, mai puțin influențat de mediul de cultură.

La grupele *Hibrizi Thea* și *Floribunda Grandiflora*, boboci excepționali au soiurile Grand Mogul, White Christmas, Grand Prix, Versailles, King's Ransom, Mary Maryweather, Peter Frankenstein, Royale Perfection și Sutter's Gold. Soiul Baccara are bobocul scurt ($I_f = 1,3$), iar Super Star are pedunculul slab rezistent la ofilire, mai ales în lunile iulie și august. Pentru celelalte grupe horticole, bobocul este de importanță secundară.

7, 8, 9. **Floarea** — producția de bază a trandafirilor — a fost apreciată după colorit, mărime și bogăția de petale, elemente care conjugate îi dau valoarea decorativă. La multe soiuri compensările acestora sunt în așa măsură, încît o mențin valoarea chiar dacă unul din ele este la un nivel mai scăzut.

Dintre trandafirii *Hibrizi Thea* și *Floribunda Grandiflora*, flori deosebit de frumoase au Brocade, Grand Prix, Diamond Jubilee, Diorama, Ernest H. Morse, Super Star, Chicago Peace, Peace, etc.

Floribunzi și *Hibrizi Polyantha* cu flori atrăgoare s-au remarcat soiurile Allgold, John S. Armstrong, Luchian, Samba, Schneewitchen, Atombombe și altele.

Soiuri de *Polyantha* cum sunt : Bucurie de Mai, Cricri, Coralin, Mary și Cocktail, au flori foarte atrăgător colorate.

10. **Parfumul** este foarte căutat la trandafiri. Soiuri intens parfumate sunt puține. Majoritatea creațiilor noi sunt deficitare în parfum și mai ales cele specializate pentru cultură forțată. Dintre soiurile urmărite în colecția noastră, foarte parfumate sunt : Detroiter, Super Star, Sutter's Gold și President Herbert Hoover din grupa *Hibrizi Thea*. *Floribunzi*, *Hibrizi Polyantha* și *Polyantha* au soiuri slab parfumate sau neparfumate.

TABELUL 3
(TABLE 3)

Semnificația claselor de apreciere
(Significance of estimation classes)

1. *Talia (plant height)*

<i>HT și Fl. Gr.</i>	<i>Fl. și HP₀</i>	<i>P₀</i>			
<i>Dimensiunea (size)</i>	<i>Clasa (Class)</i>	<i>Dimensiunea (size)</i>	<i>Clasa (class)</i>	<i>Dimensiunea (size)</i>	<i>clasa (Class)</i>
> 150 cm	I	60–80 cm	I	< 30 cm	I
120–150 cm	II	< 60 cm	II	30–50 cm	II
90–120 cm	III	80–100 cm	III	> 50 cm	III
60–90 cm	IV	—	—	—	—

2. *Grosimea tijei*
(thickness of the stem)

<i>Dimensiunea</i>	<i>Clasa</i>	<i>Nr. spini pe 10 cm</i> (Nr. sets /10 cm)	<i>Clasa</i>
> 10 mm	I	< 7	I
6–10 mm	II	7–15	II
< 6 mm	III	> 17	III

4. *Frunzișul*
(Foliage)

<i>Aspectul</i> (leaf feature)	<i>Clasa</i>	<i>Aspectul</i> (appearance)	<i>Clasa</i>
spectuos, se armonizează cu florile (well-looking, well harmonizing with the flowers)	I	Deosebit de frumos (particularly beautiful)	I
spectuos, dar nu se armonizează cu florile. well-looking, no well harmonizing with the flowers)	II	Frumos (Beautiful)	II
leaspectuos (insightfully looking)	III	Comun (common)	III

6. *Lungimea bobocului* (length of bud)

<i>HT și Fl. Gr.</i>	<i>Clasa</i>	<i>Fl. și HP₀</i>	<i>Clasa</i>	<i>P₀</i>	<i>Clasa</i>
> 45 mm	I	> 40 mm	I	> 35 mm	I
40–45 mm	II	30–40 mm	II	25–35 mm	II
30–40 mm	III	< 30 mm	III	< 25 mm	III
< 30 mm	IV	—	—	—	—

$$7. \text{Forma bobocului } \left(I_f = \frac{H}{D} \right) - \left(\text{shape indicator } l_s = \frac{H}{D}; \begin{array}{l} H = \text{high} \\ D = \text{diameter} \end{array} \right)$$

<i>HT și Fl. Gr.</i>	<i>Clasa</i>	<i>Fl. ; HP₀; P₀</i>	<i>H/D</i>	<i>Clasa</i>
> 1,7	I	—	> 1,5	I
1,5–1,7	II	—	1,3–1,5	II
1,3–1,5	III	—	1,1–1,3	III
< 1,3	IV	—	< 1,1	IV

8. *(Coloritul florii)*
(Colour of flower)

9. *Mărimea florii* (width of flower)

HT și Fl. Gr.

Fl. și HP₀

<i>Clasa</i>	<i>Diametrul (Diameter)</i>	<i>Clasa</i>	<i>Diametrul (Diameter)</i>	<i>Clasa</i>
(particularly beautiful)	I	> 120 mm	I	> 100 mm
Frumos (beautiful)	II	100–120 mm	II	80–100 mm
		80–100 mm	III	60–80 mm
		< 80 mm	IV	< 60 mm
Comun (common)	III	—	I	—
		> 40 mm	II	30–40 mm
		—	III	< 30 mm

10. *Bogăția petalelor* (Petals number)

HT și Fl. Gr.

Fl. și HP₀

P₀

<i>Nr. petalelor</i>	<i>Clasa</i>	<i>Nr. petalelor</i>	<i>Clasa</i>	<i>Nr. petalelor</i>	<i>Clasa</i>
> 60	I	> 50	I	> 40	I
40–60	II	30–50	II	20–40	II
20–40	III	20–30	III	10–20	III
< 20	IV	< 20	IV	< 10	IV

11. *Parfumul* (flower perfume)

12. *Rezistență la insolajie și căldură*

(Sun scald and heat resistant)

Clasa

<i>Clasa</i>
Foarte parfumat (very perfumed)
Parfumat (perfumed)
Slab parfumat (slightly perfumed)
Fără parfum (Perfumeless)

F. rezistent (very resistant)

Rezistent (resistant)

Rezistență moderată (Moderately resistant)

Slabă (slightly resistant)

I

II

III

IV

13. *Rezistență la făinare*
(rose mildew resistant)

14. *Rezistență la rugină și pălăre*
neagră

(rose rust and black spot resistant)

Clasa

<i>Nota daunei</i>	<i>Clasa</i>	<i>Nota daunei</i>	<i>Clasa</i>
0	I	0	I
1–2	II	1–2	II
3–4	III	3–4	III
5–6	IV	5–6	IV

15. *Densitatea tufei*
(Shoots number)

16. *Densitatea florilor*
(flowers number)

HT și Fl. Gr.

Numărul de flori simultane

Clasa

> 20	I	> 30	I
15–20	II	20–30	II
10–15	III	10–20	III
< 15	IV	< 10	IV

Fl. și HP₀

P₀

Nr. flori simultane

Clasa

> 150	I	> 250	I
100–150	II	200–250	II
50–100	III	150–200	III
< 50	IV	< 150	IV

17. *Durata înfloritului* (Nr. of days with flowers)

Nr. zile cu flori

Clasa

130–140	I	90–100	V
120–130	II	80–90	VI
110–120	III	70–80	VII
100–110	IV	< 70	VIII

ABREVIERI (ABBREVIATIONS):

G Cultură la ghiveci (pot culture)

HP₀ Hibrid Pplyantha

HT Hibrid Thea

Fl Floribunda

FGr. Floribunda grandiflora (Grandiflora)

P Parcuri (for recreation parks)

P₀ Polyantha

T Flori tăiate (for cut flowers)

EXPLICATIE (EXPLANATIONS)

— Inflorire intensă (intense flowering)

* * * Inflorire slabă (slight flowering)

x perioadă fără flori (flowerless period)

•BUN^a (good quality)

•F. BUN^a (very good quality)

•MEDIOCRRU^a (intermediary quality)

11. Comportarea la insolație și căldură a florilor este hotărâtoare pentru alegerea sortimentului de parc, mai ales în regiunile aride, cu multă insolație. Soiuri ale căror flori rezistă bine la excesul acestor fenomene meteorologice, dintre *Hibrizii Thea* și *Floribunda Grandiflora* sunt Feuerball, Super Star, Queen Elizabeth, iar la *Floribunda* și *Hibrizi Polyantha* se evidențiază Luchian, Yellow Holstein, Paprika. Florile unor soiuri ca Samba, Masquerade. Princesse Liliane, Emeraude d'Or etc., la insolație virează culoarea în nuanțe nebănuite de frumoase.

12, 13. Comportarea la boli : Făinare (*Sphaerotheca pannosa* (Wallr.) Lév. var *rosae* War.), Rugină (*Phragmidium* sp.) și Pătarea neagră (*Diplocarpon rosae* Wolf.) se prezintă astfel: soiuri de *Hibrizi Thea* și *Floribunda Grandiflora* ca Natalie Boettner, White Christmas, Topaze Orientale, Peter Frankenfeld, Polynesian Sunset și Apogee, s-au remarcat foarte rezistente la aceste boli, iar rezistente, mai ales la făinare, cităm soiurile: Matterhorn, Mount Shasta, Brocade, Grand Prix și altele, care sunt evidențiate în tabelul 3. Soiurile Allgold, Goldilocks și Goldmarie, sunt *Floribunzii* cei mai rezistenți la boli.

14. Densitatea tufei exprimată de numărul mediu de lăstari, variază de la soi la soi în funcție de capacitatea de lăstărire și de precocitatea mugurilor.

Hibrizi Thea și *Floribunda Grandiflora* cu tufa densă se remarcă Mitzi, Dame de Coeur, Super Star, iar celealte soiuri au lăstărire slabă.

Floribunzii, *Hibrizi Polyantha* și *Polyantha* au tufele cu mai mulți lăstari și mult mai ramificați decât primele două grupe. Lăstăresc abundant: Goldmarie, Allgold, Goldilocks, Embrasement, Olala și Cocktail.

15. Densitatea florilor și bobocilor este o însușire indispensabilă trandafirilor recomandanți pentru parcuri. Înfloresc abundant soiurile Grand Mogul, Mitzi, Grand Prix, Chromatella, Eclipse, Bond Street, Ernest H. Morse, Super Star, Caprice, Emeraude d'Or, Konfetti, Rose Gaujard, Catalonia și Queen Elizabeth din grupele *Hibrizi Thea* și *Floribunda Grandiflora*. Din celealte grupe horticole, floriferi sunt: Allgold, Embrasement, John S. Armstrong, Luchian, Samba, Schneewitchen, Bucurie de Mai, Cocktail, etc.

16, 17. Durata înfloritului corelată cu *dinamica și intensitatea desfășurării* în timp, sunt însușiri de asemenea importante în aprecierea valorii generale a unui soi. În lucrare sunt prezentate grafic în tabelul 3. Sortimentul nou este net superior și sub acest aspect.

Soiuri de *Hibrizi Thea* și *Floribunda Grandiflora*, care infloresc peste 120 zile, sunt: Grand Mogul, White Christmas, Brocade, Bond Street, Baccara, Ernest H. Morse, Lucy Cramphorn, Princesse Liliane, Super Star, Peace, Rose Gaujard, Sutter's Gold și Queen Elizabeth.

Din restul grupelor horticole, de asemenei infloresc peste 120 zile: Allgold, Embrasement, Luchian, Samba, Souv. de J. Chabert, Schneewitchen, Lafayette, Masquerade, Cocktail, etc. Soiurile Souv. de J. Chabert, Schneewitchen și Embrasement sunt în plină floare după epuizarea primului val de înflorire de către celealte. Soiurile vechi, ca Natalie Boettner, Diamond Jubilee, M-me Gaston Mestreit, etc. au durată scurtă de înflorire și cu intermitență, însușire generală pentru acestea.

Concluzii

Din studiul făcut asupra comportării în cîmp a celor 89 soiuri de trandafiri în condițiile naturale ale Iașului, tipice pentru estul Moldovei, au rezultat următoarele:

— Soiurile noi, în majoritate, prezintă reale valori horticole în ce privește calitatea frunzișului, bobocului, florilor, intensității și duratei înfloritului.

— Soiuri plăcut și intens parfumate sunt puține, numai 4,4%.

— Soiuri absolut rezistente la boli, nu sunt. Rezistența la boli și în special la făinare este mai mare la cele cu frunziș coriaceu. La soiurile cercetate rezistența la boli se prezintă după cum urmează : *Hibrizi Thea* și *Floribunda Grandiflora* 56%, *Floribunda* și *Hibrizi Polyantha* 45% și *Polyantha* 46%, taxoni foarte rezistenți și rezistenți.

— La aprecierea generală a sortimentului studiat, calificativele obținute sunt următoarele :

Soiuri „Foarte Bune“ : *Hibrizi Thea* și *Floribunda Grandiflora*, 23 soiuri (38,3%) ; *Floribunda* și *Hibrizi Polyantha*, 11 soiuri (55%) ; *Polyantha*, 4 soiuri (44,5%).

Soiuri „Bune“ : *Hibrizi Thea* și *Floribunda Grandiflora*, 31 soiuri (51,7%) ; *Floribunda* și *Hibrizi Polyantha*, 11 soiuri (55%) ; *Polyantha*, 5 soiuri (55,5%).

Soiuri „Mediocre“ : *Hibrizi Thea* și *Floribunda Grandiflora*, 6 soiuri (10%) ; *Floribunda* și *Hibrizi Polyantha*, 1 soi (5%).

Soiurile „Slabe“, au fost eliminate din acest studiu în timpul observațiilor de orientare asupra întregii colecții. Soiuri din categoria „Excelent“ nu am intilnit în colecția noastră și se pare că acestea rămân în continuare un deziderat al amelioratorilor.

Din aceste date statistice și tabelul 3, rezultă că în toate grupurile horticole cercetate sunt suficiente soiuri care au obținut calificativul „Foarte Bun“ și se recomandă sectoarelor horticole din zonele pedoclimatice asemănătoare cu cele din studiul nostru.

Studiul comparativ asupra producției și calității florilor, precum și al ritmicității înfloririi, pentru trandafirii de flori tăiate, nu a făcut obiectul acestei lucrări.

BEHAVIOUR OF SOME ROSE TREE VARIETIES WITHIN THE BOTANICAL GARDEN IN IASSY

S u m m a r y

In order to better assess their field behaviour within the existing conditions of forest steppe, 89 rose tree varieties have been chosen after orientative observations from the 710 varieties of the Rosarium collection. The decorative value and the disease resistance have been investigated as well (table 3). Those varieties which have received 9—17 accumulated points for the 1st and the 2nd class are being recommended for cultivation. According to our findings, 54 *Thea Hybrids* and *Grandiflora*, 19 *Floribunda* varieties and *Polyantha hybrids* together with 9 *Polyantha* varieties proved to be very suitable for culture within similar pedological-climatic conditions.

B I B L I O G R A F I E

1. BABEŞ, CRISTINA — *Soiuri valoroase de trandafiri pentru litoralul Mării Negre*. Grădina, via și livada, nr. 5, 1964.
- 2 CANARACHE, VIORICA și TOPOR, M.—*Contribuții la studiul sortimentului de trandafiri*. Rev. de hort. și vitic., nr. 12, 1967.
3. CAZACU, I. — *Lucrări de primăvară la trandafiri*. Grăd., via și livada, nr. 3, 1963.

I. OSTACIU COMPORTAREA UNOR SOIURI DE TRANDAFIRI DIN GRADINA BOTANICĂ - IASI

(BEHAVIOUR OF SOME ROSE TREE VARIETIES WITHIN THE BOTANICAL GARDEN IN IASI)

GRUPA (Horticultural group)	Cultivarea (Colour)	Autor, anul (Originator, year)	Caracterele morfologice (Morphological characteristics)				Insusirile horticole (Horticultural characteristics)										Punctajul claselor (classes score)				Total puncte clasa I-II + III-IV (Cumulated points first and second class)	Calificativul (qualifications)	Recomandat pentru: (Recommended for):	
			Vînzare (Selling)	Bobocul (bud)	Floarea (flower)	Comportare la înflorire (behaviour at flowering)	Dinamica și intensitatea înfloritului (Flowering rate and dynamics)																	
			Talie 1 2 3 4 5	Grosimea rășinei Armatură cu spini	Frunzele Coloritul	Lungimea Forma (H/D)	Mărimea Bogăția de petale	Perfumul	Insusire și călătire Făinare	Rugini și poftă de neagră	Densitatea florii	Densitatea florilor și bobocielor înfloritului	Luna / decadă (month / decade)	V VI VII VIII IX X	I II III IV V VI VII VIII									
SOIUL (Cultovariety)	ALBĂ = 6 SOIURI (WHITE)	GRAND MOGUL Delbard-Chabert, 1955	I	I	II	II	II	II	III	III	II	II	II	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	5 8 4		13	F.Bun T,P					
		MATTERHORN B.L. Armstrong and Swain, 1966	IV	I	II	I	II	III	II	III	III	II	II	II	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	3 7 5 2		10	Bun T,P				
		MITZI F.Meilland, 1956	IV	II	I	II	II	I	II	III	II	II	II	II	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	3 10 3 1		13	F.Bun P,T				
		MOUNT SHASTA Swain and Weeks, 1963	III	II	II	I	I	II	II	III	II	I	II	II	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	4 6 5 1	1	10	Bun T,P				
		NATALIE BOETTNER Boettner, 1909	IV	II	I	II	III	III	II	II	II	I	I	II	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	3 6 5 2	1	9	Bün P,T				
		WHITE CHRISTMAS H.-S. 1953	IV	I	II	I	I	I	II	II	III	II	I	II	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	8 4 2 3		12	F.Bun T,P				
HIBISCANTHA	ROZIE = 19 SOIURI (RED)	BROCADE Combe, 1960	III	I	II	I	I	II	II	II	II	I	II	II	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	6 8 2 1		14	F.Bun T,P				
		GRAND PRIX Delbard-Chabert, 1968	I	I	III	II	I	I	I	II	II	I	II	II	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	9 4 3 1		13	F.Bun T,P				
		MICHÈLE MEILLAND F.Meilland, 1945	III	II	II	I	I	II	II	II	II	I	IV	II	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	5 7 3 2		12	F.Bun P,T				
		TIFFANY Lindquist, 1954	III	I	II	II	II	III	II	II	II	II	II	II	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	2 7 7 1		9	Bun P				
		TRAVIATA Alain Meilland, 1962	III	I	II	I	II	II	II	II	II	II	II	II	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	2 9 4 1 1		11	Bun P,T				
		VERSAILLES Delbard-Chabert, 1967	II	I	III	I	I	I	II	IV	III	I	II	IV	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	7 3 4 2 1		10	Bun T,P				
		CHROMATELLA Cazzigia, 1951	III	II	II	I	III	I	II	II	III	I	II	II	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	5 5 6 9		10	Bun P,T				
		DIAMOND JUBILEE Boerner, 1947	IV	I	II	I	II	I	I	II	III	II	I	IV	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	7 5 2 2	1	12	F.Bun P,T				
		DIORAMA de Ruiter, 1965	IV	I	II	I	II	I	I	II	III	II	I	IV	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	7 5 2 2	1	12	F.Bun T,P				
		ECLIPSE Nicolos, 1935	IV	II	III	II	II	I	II	IV	II	I	II	IV	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	4 7 2 4		11	Bun P				
		GOLD CROWN R.Kordes, 1960	III	I	II	I	I	I	II	II	II	I	II	IV	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	7 6 2 2		13	F.Bun T,P				
		KING'S RANSOM Morey, 1961	IV	II	II	I	II	I	II	II	II	I	II	IV	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	4 0 3 2		12	F.Bun T,P				
		MARY MARYWEATHER Maryweather, 1921	IV	II	III	I	I	I	II	II	II	I	II	IV	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	5 4 5 3		9	Bun T,P				
		TOPAZE ORIENTALE Delbard-Chabert, 1965	IV	II	II	I	III	II	II	II	II	I	II	III	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	4 8 3 1 1		12	F.Bun P,T				
		ALLEGRO Alain Meilland, 1964	IV	II	II	I	I	II	II	II	II	I	II	IV	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	4 7 4 2		11	Bun T,P				
		BACCARA F.Meilland, 1957	IV	II	II	I	I	II	II	II	II	I	II	IV	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	2 6 7 2		8	Mediucre T,P				
		BOND STREET Mc.Gredy, 1965	IV	II	III	I	I	II	II	II	II	I	II	IV	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	5 7 3 2		12	F.Bun P,T				
		BRÄNDENBURG R.Kordes, 1965	III	I	III	I	I	II	II	II	II	I	II	II	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	4 5 7 1		9	Bun P,T				
		DAME DE COEUR Lens, 1968	IV	I	II	I	II	II	II	II	II	I	II	II	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	4 6 5 2		10	Bun P,T				
		DETROITER Kordes, 1952	IV	II	II	I	I	II	II	II	II	I	II	IV	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	3 9 3 2		12	F.Bun P,T				
		ERNEST H. MORSE W.Kordes, 1964	III	I	III	I	I	II	II	II	I	III	II	II	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	6 6 4 1		12	F.Bun P,T				
		EROTIKA M.Tantau, 1968	IV	II	III	I	I	II	II	II	II	I	II	II	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	1 10 3 3		11	Bun P,T				
		FEUERSBALL Tantau, 1965	IV	II	III	I	I	II	II	II	II	I	II	II	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	4 6 2 5		10	Bun P				
		HANDSOME RED Brownell, 1954	IV	II	II	I	II	II	II	II	II	I	II	II	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	1 6 4 5	1	7	Mediucre P,T				
		HELEN SCHOEN von Abrams, 1963	IV	II	II	I	II	II	II	II	II	I	II	II	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	3 8 4 2		11	Bun P,T				
		LUCY CRAMPHORN Krieger, 1960	IV	I	II	I	I	II	II	II	II	I	II	II	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	4 7 4 2		11	Bun T,P				
		MOROCCO von Abrams, 1967	IV	II	II	I	II	II	II	II	II	I	II	II	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	9 6 2		9	Bun P				
		PETER FRANKENFELD W.Kordes, 1966	IV	II	II	I	I	II	II	II	II	I	II	II	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII	6 7 1 3		13	F.Bun T,P				
		POLINESIAN SUNSET Boerner, 1965	IV	II	II	I	II	II	II	II	II	I	II	II	3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1	I II III IV V VI VII VIII								

4. EDLAND, H. — *421 Roses en couleurs*. Fernand Nathan, Paris.
5. MARK, G. — *Die Rose*. Berlin, 1962.
6. PALADE, L.I. — *Rolul spațiilor verzi în îmbunătășirea microclimatului din centrele populate*. Rev. de hort. și vitic., nr. 5, 1970.
7. PALOCSAY, R. și WAGNER, ST. — *Comportarea unor soiuri de trandafiri în cimp în condițiile de la Cluj*. Lucr. șt. ICHV, VII, 1968.
8. PREDA, M. — *Cultura forțată a trandafirilor*. Grăd. via și livada, nr. 3, 1966.
9. SĂULESCU, OLGA și COLAB. — *Bolile plantelor ornamentale din România*. Edit. Acad. R.S.R., București, 1969.
10. SĂVESCU, A. și COLAB. — *Prognoza și avertizarea în protecția plantelor*. Edit. Agro-Silv., București, 1969.
11. WAGNER, ST. — *Comportarea unor soiuri de trandafiri în cultura de cimp*. Rev. de hort. și vitic., nr. 9, 1969.
12. WAGNER, ST. — *Situația actuală și de perspectivă a culturii de trandafiri pentru decorarea parcilor și pentru flori tăiate în cimp*. Rev. de hort. și vitic., nr. 11, 1972.
13. WAGNER, ST. — *Soiuri noi de trandafiri introduse în jara noastră (I)*. Grăd. via și livada, nr. 6, 1959.
14. WAGNER, ST. — *Super Star-un soi de trandafir de mare valoare*. Grăd. via și livada, nr. 10, 1966.
15. * * * — *Modern Roses (6)*. The Mc Farland Company, Harrisburg, Pennsylvania, 1965.
16. * * * — *Rozi. Cratchie itogi întraducării v Glavnom botaniceskom Sadu Acad. nauc ss: SR*, Moskva, Izd-vo“ Nauca“, Moskva, 1972.